

Î N C H E I E R E

21 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Selchin Igor și Zatic Victor,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Selchin Igor împotriva lui Zatic Victor cu privire la repararea prejudiciului moral, încasarea despăgubirii pentru timpul de muncă pierdut și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de către Selchin Igor și modificată hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 12 noiembrie 2015 prin majorarea cuantumului prejudiciului moral de la suma de 2000 lei pînă la suma de 5000 lei,

c o n s t a t ă

La 22 iunie 2015, Selchin Igor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Zatic Victor cu privire la repararea prejudiciului moral, încasarea despăgubirii pentru timpul de muncă pierdut și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Selchin Igor a invocat că la 04 februarie 2014, dînsul în calitate de reprezentant al SRL „Avinion Com”, a participat la adunarea generală extraordinară a asociaților SRL „Alepa-Bas”, în cadrul căreia a fost înjurat de către Zatic Victor, contabilul-șef al SRL „Agro-Mondial”.

Menționează că la 11 februarie 2014, dînsul a depus o plîngere la Inspectoratul de Poliție Ciocana privind atragerea la răspundere contravențională a lui Zatic Victor pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod contravențional – injuria. Pe cale de consecință, la 04 martie 2014, de către agentul constatat din cadrul IP Ciocana a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI02464052 în privința lui Zatic Victor, în temeiul art. 69 alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 1000 lei.

Indică reclamantul că la 18 martie 2014, Zatic Victor a depus contestație în instanța de judecată împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 04 martie 2014, care prin hotărîrea Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 15 mai 2014 a fost respinsă ca neîntemeiată. La 28 mai 2014, pîrîtul Zatic Victor a contestat cu recurs hotărîrea

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 15 mai 2014. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2014, recursul a fost admis, casată hotărârea primei instanțe și remisă pricina la rejudecare. Prin hotărârea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 15 mai 2015, contestația depusă de Zatic Victor a fost respinsă ca neîntemeiată, hotărârea dată fiind atacată cu recurs de către pîrît la 28 mai 2015 și menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2015.

Consideră Selchin Igor că prin acțiunile pîrîtilui Zatic Victor i-a fost cauzat un prejudiciu moral în mărime de 10 000 lei, dat fiind faptul că prin injuriile aduse reclamantului, care activează în calitate de avocat, a fost tulburată ordinea publică, Zatic Victor încălcînd regulile sociale și morale prin neobrăzare și comportament batjocoritor.

Afirmă reclamantul că avînd calitatea de victimă în cadrul procesului contravențional, a fost nevoit să participe la toate ședințele de judecată, motiv din care o bună parte a timpului în care urma să presteze servicii de asistență juridică în calitate de avocat, a fost pierdută cu participarea la examinarea cauzei contravenționale. Conform raportului privind participarea lui Selchin Igor în calitate procesuală de victimă pe marginea cauzei contravenționale, despăgubirea pentru timpul de muncă pierdut în conformitate cu art. 95 CPC, constituie 7725 lei.

Solicită Selchin Igor repararea de către Zatic Victor a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei, încasarea despăgubirii pentru timpul de muncă pierdut în cadrul procesului contravențional în sumă de 7725 lei și compensarea cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat în sumă de 331, 75 lei.

Prin hotărârea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 12 noiembrie 2015, acțiunea a fost admisă parțial, cu încasarea din contul lui Zatic Victor în beneficiul lui Selchin Igor a sumei de 2000 lei cu titlu de prejudiciu moral. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Instanța de judecată a conchis că prin injuriile aduse în public lui Selchin Igor, dînsului i-a fost cauzat un prejudiciu moral estimat la suma de 2000 lei, sumă proporțională tuturor suferințelor fizice și psihice suportate de către reclamant în urma acțiunilor lui Zatic Victor. Totodată, instanța de fond a constatat că pretenția cu privire la încasarea despăgubirii pentru timpul de muncă pierdut este neîntemeiată, deoarece Zatic Victor nu a înaintat cu recredință o acțiune nefondată și nu s-a opus insistent judecării juste și rapide a pricinii. Pretenția cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă din motiv că Selchin Igor a fost scutit prin lege de la plata taxei de stat la depunerea acțiunii civile de reparare a prejudiciului cauzat prin contravenție.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2016, a fost admis apelul declarat de către Selchin Igor și modificată hotărârea Judecătoria Buiucani mun. Chișinău din 12 noiembrie 2015 prin majorarea cuantumului prejudiciului moral pînă la suma de 5000 lei, în rest hotărârea primei instanțe fiind menținută. Instanța de apel a constatat că Judecătoria Buiucani mun. Chișinău just a concluzionat cauzarea prejudiciului moral lui Selchin Igor, însă neîntemeiat a încasat în beneficiul acestuia doar suma de 2000 lei, motiv din care a modificat hotărârea primei instanțe și a majorat cuantumul prejudiciului moral.

La 23 mai 2016, Zatic Victor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului și casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2016.

În susținerea recursului, Zatic Victor a invocat interpretarea în mod eronat a legii și neaplicarea de către instanța de apel a legii care trebuia să fie aplicată.

Consideră recurentul că de către Curtea de Apel Chișinău i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, deoarece decizia din 03 martie 2016 nu este motivată suficient, nefiind clare criteriile de majorare a cuantumului prejudiciului moral.

Afirmă Zatic Victor că intimatul-reclamant Selchin Igor nu a probat cauzarea prejudiciului moral, fapt ignorat de către instanțele ierarhic inferioare. Mai mult ca atât, biroul în care a fost organizată adunarea generală extraordinară a asociaților SRL „Alepa-Bas” nu este un loc public, ci unul privat, iar în dialogul dintre dînsul și Selchin Igor, recurentul nu a utilizat vorbe care înjosec onoarea și demnitatea.

La 24 iunie 2016, și Selchin Igor a declarat recurs împotriva decizia instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2016 în partea respingerii pretenției privind încasarea prejudiciului moral în mărimea solicitată și a despăgubirii pentru timpul de muncă pierdut în sumă de 7725 lei, cu pronunțarea unei noi hotărîri de încasare a prejudiciului moral în mărime de 10000 lei și a despăgubirii pentru timpul de muncă pierdut în sumă de 7725 lei.

În susținerea recursului, recurentul a invocat că a prezentat probe suficiente, concludente și pertinente ce demonstrează cauzarea prejudiciului moral în mărime de 10000 lei în urma injuriilor aduse de către Zatic Victor.

Consideră Selchin Igor că instanțele ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat prevederile art. 95 CPC, și anume că pretenția cu privire la încasarea despăgubirii pentru timpul de muncă pierdut nu întrunește condițiile stipulate de normă legală dată, or, unica sursă financiară a avocatului sunt onorariile obținute din acordarea asistenței juridice, iar prin participarea la numeroasele ședințe de judecată în cadrul examinării cauzei contravenționale, dînsul a pierdut timpul de muncă în care urma să presteze servicii de asistență juridică.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2016 a fost expediată în adresa recurenților la 26 aprilie 2016 (f.d. 40, volumul III).

În circumstanțele relevate, recursurile declarate de către Zatic Victor la 23 mai 2016 și de către Selchin Igor la 24 iunie 2016, se consideră a fi depuse în termenul prevăzut de lege.

La 11 iulie 2016, în adresa intimaților Zatic Victor și Selchin Igor au fost expediate copiile recursurilor declarate de către aceștia, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 28 iulie 2016, Zatic Victor a depus referință, solicitînd declararea ca inadmisibil a recursului depus de către Selchin Igor, deoarece nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, motivele recursului fiind similare cu cele invocate în cadrul examinării pricinii în prima instanță și instanța de apel.

La 18 august 2016, și Selchin Igor a depus referință, prin care a solicitat declararea ca inadmisibil a recursului depus de către Zatic Victor, deoarece ultimul nu a invocat nici un temei al ilegalității deciziei instanței de apel, iar argumentele indicate nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural.

Examinînd temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile și obiecțiile expuse în referințe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Selchin Igor și Zatic Victor sunt inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de către Selchin Igor și Zatic Victor nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recursuri se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului argumentul invocat de către Zatic Victor precum că intimatul-reclamant Selchin Igor nu a probat în general cauzarea prejudiciului moral, deoarece dânsul nu a atacat cu apel hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 12 noiembrie 2015 prin care a fost dispusă repararea prejudiciului moral în mărime de 2000 lei și respectiv, în conformitate cu art. 429 alin. (4) CPC, acesta dispune de dreptul legal de a ataca cu recurs decizia instanței de apel doar în partea ce ține de cuantumul prejudiciului moral.

Totodată, nu poate fi reținut nici argumentul recurentului Zatic Victor precum că biroul în care a fost organizată adunarea generală extraordinară a asociaților SRL „Alepa-Bas” nu este un loc public, ci unul privat, iar în dialogul dintre dânsul și Selchin Igor nu a utilizat vorbe care înjosesc onoarea și demnitatea, deoarece sunt irelevante, faptul comiterii de către Zatic Victor a contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod contravențional fiind constatat printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă.

Nu poate fi reținut ca temei al admisibilității recursului declarat de către Selchin Igor a argumentului precum că instanțele ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat prevederile art. 95 CPC, și anume că pretenția cu privire la încasarea despăgubirii pentru timpul de muncă pierdut nu întrunește condițiile stipulate de normă legală dată, or, la caz, nu a fost constatată reaua-credință a lui Zatic Victor la intentarea contestației împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție, deoarece acesta este un drept al contravenientului prevăzut expres în art. 448 Cod contravențional. Mai mult ca atât, intimatul-pârț Zatic Victor nu s-a opus insistent judecării juste și rapide a cauzei contravenționale, dînsul fiind în drept să atace cu recurs hotărîrile instanței de judecată, iar pricina nu a fost restituită spre rejudecare prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2014 din circumstanțe imputabile lui Zatic Victor.

Alte argumente invocate în recursurile declarate nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificîndu-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursurilor invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra căroră instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Selchin Igor și Zatic Victor ca inadmisibile.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile declarate de către Selchin Igor și Zatic Victor se consideră inadmisibile.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic